

Prima instanță, Judecătoria Centru mun. Chișinău:
Judecător - L. Vasilevici
Instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău
Judecători-Nelea Budăi, Panov Ana, Muruianu Ion

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
DE C I Z I E

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari, Vera Macinskaia

examinînd, fără participarea părților, recursul declarat de reprezentantul Camerei de Licențiere – Hadei Eduard, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a IS „Servicii Pază” a MAI împotriva Camerei de Licențiere cu privire la obligarea efectuării modificărilor la condițiile de licențiere expuse în anexa licenței, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Camera de Licențiere, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă

La 30 noiembrie 2012, ÎS „Servicii Pază” a MAI a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Camerei de Licențiere cu privire la obligarea efectuării modificărilor la condițiile de licențiere expuse în anexa licenței.

În motivarea acțiunii ÎS „Servicii Pază” a MAI a indicat că în baza Hotărîrilor Guvernului RM nr. 2 din 16 ianuarie 2010 și nr. 568 din 30 iunie 2010, Direcția generală pază de stat a MAI și subdiviziunile sale teritoriale au fost reorganizate prin contopire în ÎS „Servicii Pază” a MAI, înregistrată la 08 decembrie 2010 la Camera Înregistrării de Stat cu nr. de identificare de stat: 1010600043506, care a preluat drepturile și obligațiile acestora.

În scopul desfășurării activităților economice prevăzute în Statut, precum și, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, și a dispozițiilor art. 5 alin. (1) al Legii nr. 283 din 04 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, ÎS „Servicii Pază” a MAI a obținut licența privind prestarea serviciilor de pază.

Menționează reclamantul că potrivit punctului 4 al Hotărîrii Guvernului nr. 2 din 16 ianuarie 2010, ÎS „Servicii Pază” a MAI este succesor de drepturi și obligații a Serviciului Pază de Stat în măsura în care nu contravine legislației în vigoare. Serviciul Pază de Stat reprezintă un serviciu de ramură al Ministerului

Afacerilor Interne și face parte din sistemul serviciilor de asigurare a ordinii publice în societate.

Astfel, declară reclamantul că succesiunea în drepturi și obligații, pe lângă transferarea drepturilor și obligațiilor care se indică în actul de transfer, constă și în realizarea de către ÎS „Servicii Pază” a MAI a sarcinilor specifice ale Serviciului Pază de Stat, și anume:

- a) paza obiectivelor de importanță majoră, a instituțiilor bancare, obiectivelor de asigurare vitală a localităților și altor obiective;
- b) protejarea proprietății împotriva atentatelor la integritatea ei;
- c) asigurarea securității personale a cetățenilor, securității și ordinii publice în locurile de dislocare a subdiviziunilor întreprinderii;
- d) prevenirea, depistarea și curmarea infracțiunilor și altor contravenții la obiectivele luate sub pază și în zonele de dislocare ale acestora;
- e) participarea la descoperirea infracțiunilor;
- f) prestarea altor servicii de protecție persoanelor juridice și fizice, pe baze contractuale;
- g) contribuirea la asigurarea ordinii de drept în societate în comun cu subdiviziunile speciale ale MAI din acest domeniu.

Indică reclamantul că în rezultatul discuțiilor purtate pe marginea demersurilor nr. 33 din 09 ianuarie 2012 și nr. 53 din 12 ianuarie 2012, Camera de Licențiere a exclus din condițiile de licențiere interdicția de a desfășura activitatea licențiată la obiectivele de importanță majoră, la obiectivele de asigurare vitală a localităților, la întreprinderi cu capital preponderent de stat și la alte obiective supuse pazei de stat.

Declară reclamantul că la 3 octombrie 2012, Camera de Licențiere a eliberat o nouă licență ÎS „Servicii Pază” a MAI, unde în anexă a fost inclusă interdicția invocată.

În scopul soluționării problemei, la 03 octombrie 2012, ÎS „Servicii Pază” a MAI s-a adresat Camerei de Licențiere cu un demers nr. 1664, însă în adresa întreprinderii nu a parvenit nici un răspuns.

Indică reclamantul că conform prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 24 ianuarie 2006, „Pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 283 - XV din 4 iulie 2003 “Privind activitatea particulară de detectiv și de pază” și din hotărârile Guvernului nr. 1510 din 12 decembrie 2003 și nr. 667 din 8 iulie 2005, adoptate pentru executarea acesteia”, prin prisma căroră au fost recunoscute constituționale reglementările legale potrivit căroră paza obiectivelor de importanță majoră, a instituțiilor bancare, a obiectivelor de asigurare vitală a localităților și a altor obiective a fost atribuită în competența Serviciului Pază de Stat al Ministerului Afacerilor Interne. La momentul de față, Serviciul pază de stat al Ministerului Afacerilor Interne este ÎS „Servicii Pază” a MAI.

Prin urmare, consideră reclamantul că îi revine obligația legală de a asigura paza obiectivelor nominalizate.

Însă, ignorarea neîntemeiată a acestui fapt de către pîrît periclitează securitatea statului.

Mai mult decît atît, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1194 din 23.12.2010 „Cu privire la modificarea, completarea și abrogarea unor

hotărâri ale Guvernului”, „Concepția Sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor păzite”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.635 din 6 iunie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.90-93, art. 706), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: la punctul 3, sintagma „subdiviziunile Pază de Stat” se substituie cu sintagma „întreprinderea de stat fondată de Ministerul Afacerilor Interne.

Menționează reclamantul că legiuitorul din start a consimțit faptul că ÎS „Servicii Pază” a MAI va prelua toate prerogativele Serviciului Pază de Stat, inclusiv, și, paza instituțiilor exhaustiv reglementate de Hotărârea Guvernului 1510 din 12 decembrie 2003.

Camera de Licențiere în mod eronat atribuie calitatea de organizație particulară de pază ÎS „Servicii Pază” a MAI. Prin prisma Legii nr. 283 din 04 iulie 2003, organizația particulară de pază este o organizație comercială care prestează servicii de ocrotire a vieții, sănătății și bunurilor persoanelor fizice, precum și, a bunurilor persoanelor juridice, împotriva unor acțiuni ilicite. Iar, întreprinderea de stat, conform prevederilor Legii nr. 146 din 16 iunie 1994 „Cu privire la întreprinderea de stat”, este un agent economic independent cu drepturi de persoană juridică, care, pe baza proprietății de stat transmise ei în gestiune, desfășoară activitate de întreprinzător și poate practica orice genuri de activitate prevăzute în statutul ei, cu excepția celor interzise de legislație.

Invocă reclamantul că ÎS „Servicii Pază” a MAI reprezintă o întreprindere de stat creată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și care își desfășoară activitatea în baza proprietății de stat transmise în gestiune. Scopul creării unei asemenea întreprinderi rezidă în necesitatea organizării desfășurării activității de pază la obiectivele de importanță majoră, la obiectivele de asigurare vitală a localităților, la întreprinderi cu capital preponderent de stat și la alte obiective supuse pazei de stat.

Astfel, prin crearea ÎS „Servicii Pază” a MAI a fost instituit un control statal în asigurarea securității la obiectivele nominalizate.

Reiterează reclamantul că, diminuarea securității obiectivelor vizate, poate genera pericole ecologice sporite și urmări grave, din aceste considerente, paza lor a fost încredințată ÎS „Servicii Pază” a MAI, care dispune de un potențial tehnico-material performant, precum și, de un personal calificat capabil să reacționeze în cele mai dificile situații.

Mai mult decât atât, în jur de 70% din angajații întreprinderii reprezintă foști colaboratori ai Ministerului Afacerilor Interne, care dispun de abilitățile necesare și o pregătire profesională avansată, pentru a riposta la orice tentativă de subminare a securității și ordinii publice atât la obiectivele păzite, cât și pe teritoriul dislocării subunităților întreprinderii.

Cere, ÎS „Servicii Pază” a MAI să fie admisă integral acțiunea. Să fie obligată Camera de Licențiere să efectueze modificări la condițiile de licențiere expuse în anexa licenței eliberată ÎS „Servicii Pază” a MAI, și anume, de a exclude interdicția desfășurării activității licențiate la obiectivele de importanță majoră, la obiectivele de asigurare vitală a localităților, la întreprinderi cu capital preponderent de stat și alte obiective supuse pazei de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 02 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă.

Nefind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03.02 2014, Camera de Licențiere a depus apel nemotivat, totodată solicitând și repunerea în termen.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, a fost restituită cererea de apel depusă de către Camera de Licențiere, cu toate înscrisurile anexate la aceasta, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 01 iulie 2014, reprezentantul Camerei de Licențiere – Hadei Eduard a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014 cu restituirea pricinii spre rejudecare în apel în faza primirii cererii de apel.

Reprezentantul recurentei – Hadei Eduard a indicat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele pricinii, fapt ce a adus la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentei – Hadei Eduard a invocat că a aflat despre hotărârea primei instanțe în cadrul unei ședințe de lucru la Ministerul Economiei al RM, după care în termenul legal de 30 de zile a contestat-o cu apel. Instanța de apel nu deține probe inverse în acest sens, care ar combate acest fapt.

Conform art.425 CPC al RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data pronunțării.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de reprezentantul Camerei de Licențiere–Hadei Eduard în termen, avînd în vedere că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, a fost expediată recurentului la 25 iunie 2014 (f. d. 114).

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinarea recursului a fost stabilită pentru 08 octombrie 2014.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art.362 alin.(1), termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art.369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Actele cauzei atestă că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat de către Judecătoria Centru, mun.Chișinău la data de 02.12.2013 (f.d.81-82), în prezența

reprezentantului Camerei de Licențiere – Hadei Eduard, fapt confirmat prin procesul –verbal al ședinței de judecată (f.d.80).

Copia dispozitivului hotărârii reprezentantul Camerei de Licențiere – Hadei Eduard a primit în aceeași zi contra semnătură (f.d.83), iar cererea de apel a fost depusă de către reprezentantul Camerei de Licențiere – Hadei Eduard abia la data de 03.02.2014 (f.d.92) , adică peste 1 lună și trei zile, după împlinirea termenului de 30 de zile, calculate din momentul pronunțării hotărârii.

În această ordine de idei, Colegiul consideră că instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel, ca depusă tardiv, or instanța din oficiu nu este îndreptățită să repună în termen persoana care nu a solicitat repunerea în termen.

Colegiul apreciază critic argumentele reprezentantului recurente – Hadei Eduard precum că, despre hotărârea motivată Camera de Licențiere a aflat în cadrul unei ședințe de lucru la Ministerul Economiei, după care în termenul legal de 30 de zile a contestat-o cu apel, nu poate fi reținut deoarece din materialele dosarului rezultă că reprezentantul – Hadei Eduard a participat la examinarea cauzei și implicit la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Instanța de recurs consideră necesar de a sublinia constatările relevante din jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), în conformitate cu care având la cunoștință despre examinarea litigiului, precum și existența hotărârii contestate, reclamantul și reprezentantul lui trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt însă ignorant de aceasta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Față de cele ce preced și având în vedere că toate criticele formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către reprezentantul Camerei de licențiere – Hadei Eduard urmează a fi respins cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art.427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Camerei de licențiere – Hadei Eduard.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, adoptată în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de IS „Servicii Pază” a MAI împotriva Camerei de Licențiere cu privire la obligarea efectuării modificărilor la condițiile de licențiere expuse în anexa licenței.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecător

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitr Mardari

Vera Macinskaia